

MAGYAR MERKUR

1789-dik esztendőben.

Róm. Csász. és Apost. Kir. Fels. különös engedelmevel

Szombaton Sz. Jakab-havának 18 Napján.

A' hadi fő Tanátstól költ tudósításnak folytatása.

Az Árnótok csak hamar azt a' hírt hozák, hogy
21dikén estve 150 gyalog Törökök Kimpura
faluba jöttek volna, a' még ottan maradott
parasztoktól külömbféle eleséget erővel ki-tekertek,
annakutánna pedig 4 szekerekkel együtt Vissontára
mentenek volna.

Valójában Geringer Kapitány is a' Vissonti he-
gyen némelly ellenséges népet vett észre. Annakoká-
rt a' Császár-Húszárok közzül való Ofzterhuber Fel-
hadnagy 20 Húszárokkal és 30 Árnótokkal oda el-
küldteték, a' többi nép pedig Kimpurában együtt
maradott.

A' Fel-Hadnagy Úr azzal a' tudósítással jöve
vizsgálta, hogy a' Vissonti hegyen volt Török őrizet,
az ő közelítésénél meg-szökött volna, és a' Vissontá-
ban

ban volt többit Török nép *Rakossa* felé vett na útját. Ehez képest meg - parantsoltatott a' mandónak, hogy *Kimpuráról*, *Susika* patakna tében, *Rakossa* felé induljon. Az útban egy tot fogának-el az Árnótok, a' ki azt vallotta, egy Török Bajraktár 45 Jantsárokkal a' *Susika* ján álló malombul a' közel lévő erdőben von magát. Ezen tudósításra az Árnótok Fő Strázsa re önként ajánlotta magát arra, hogy az ő leg vel a' lórul le-fogna szállani, a' Törököket fel és velek meg-ütközni.

Podmanitzky Kapitány elébb az ő komandó rendelte, és a' *Susika* völgynek tájékát meg-tek te, 's egyszersmind 40 Húszárokat arra az esetre delt, hogy, ha az egy mértföldnyire távol lévő tsénél álló ellenség segítségre jönné, ők az tar sák. Ezen rendelkezések után az Árnótamajor ne egyik felével gyalog, a' másikkal ló háton az e méne, a' hol a' Bajraktár az ő 45 Jantsáriva árok mellé állott, hogy csak egy oldalról lehet zája férti.

De *Deli Basa* három tsoportra osztotta vól ő Árnótit, és egyszerre három részből támadt őket; mind a' ketten keményen tüzeltek egye míg 25 Törökök el-esének, fokban sebet kapána hárman el-fogattatának, mellyre osztan a' több gyenként az erdőbe szaladtak, a' hová nem le őket ló háton üldözni.

Részünkről el-esett 1 Árnóta és 1 ló, egy lovak pedig, és még az is mellyen a' Fő Strázster nyargalt, sebbe ejtettettek. A' mi népünk nakutánna megint öszve vonta magát, a' heg által viszsza - tért Monostor *Brailjára* a' táborb hová 23dikán éjtszakán érkezett.

*birnek vagy Török Gradiskának folytatott ostromol-
tatása és meg-vétele.*

Juniusnak 30dikán a' mi Alsó Városi bombát ve-
sántzunkból sok bombák hányattattak Berbirbe,
zakára pedig gyújtó golyóbisok; melly miatt olly
gy gyúladás támadott Berbirben, hogy egész éjt-
ka tartta az égés. Az ellenség-is keményen lövöl-
ött, a' munkában lévő 6 katonáinkat és egy falu-
emberünket agyon lötte, és egyet meg-sebesített;
Gradiskai Regimenttől való Mifitz Fel-Hadnagynak
egy ágyú golyóbis sértette meg. Ezen a' napon tu-
dott-ki, hogy Jun. 26dikán a' hirdetőtől (Tal Hal)
tudtatott; a' ki a' nagy Prófétának buzgó tisztelője
na, indulna-ki a' hitetlen népek ellen; mellyre
an a' Lieftzi mezőre és a' Berbir megett lévő er-
te mentenek. — Juliusnak első éjtszakáján 2 órakor
Alsó Városnak által ellenébe ellenséges földön vet-
ett sántzra ütött az ellenség, hét oldalrul akarván
rohanni; de minden haszon nélkül vízfzra térítte-
Ugyan azon éjtszakán megint egy ágyúzó sántz
vetett az ellenséges erőfségen fellyül és 4 tizenennyoltz
fokkal rakattatott-meg. Egy munkás meg-ölette-
Fő H. Ferdinánd Regimentjétől 2 emberek meg-
öltettek és 2 furirok fogságba estenek. — Ugyan
nap 2 Német Batalljonok a' hidon által Török mu-
val a' váron fellyül lévő sántzba mentenek. A'
etkezendő éjtszakán a' futó árkok áfattattak, és a'
keményen lövettetett. — 2dikán folytatott az
ásás, mellyel a' várnak kő falaihoz jutottak vólt
ár. Az ellenség kemény ágyuzással és puskázás-
akadályoztatta munkásainkat, 's egyszers mind ki-
nt a' várból, ugy hogy magok védelmezésekkel
ezeknek bajok. Részünkről el-estek 3 emberek,
sebet kaptanak, és zen hijánoznak. — 3dikán
éjt-

éjtszakán ismét a' Berbir alatt és felett lévő sántz-
 ra ütött az ellenség, az alatt a' varból ágyuk
 tettek óltalmazására; de a' mi kártátsink, bombái-
 granátaink olly foganatosok valának, hogy nagy
 val az erdőbe vízfőz-keletett térnie az ellenség.
 Tíz embereink el-esetek, 14-en meg-sebefittet.
 Laudon Fő Vezér Ur és Mitrovski F. V. H.
 éjtszaka a' sántzokban állották és a' népet báto-
 tak. Tsak reggel 6 órakor tértek mind a' ketten
 szá szállásaikba rövid nyugalomnak kedvéért,
 órakor már a' Fő Vezér a' többi Generálisokkal
 a' sántzban volt. A' mi futó árkunk 10 ölnyi-
 sett közelebb a' várhoz és új ágyúzó sántz-is ve-
 melléje. Ezen a' napon sok Törökök mentek-
 gyenként az erdőből a' rétre, hogy munkáinkat
 kintetbe vegyék; az erdőben sok hegyeskaróka-
 tek. Egynehány tselédes népek valamely faluból
 den vagyonjokkal együtt hozzánk által akartak
 de az ellenség útól érte és kegyetlenül meg-bü-
 őket. — 4dikén a' futó árok egész az ellenséget
 nak árokjákoz vonattatott; mi 3 el-esetteket és
 befedteket számlálunk, a' kik között vagyon
 Kapitány is Gyulay Sámuel Regementjétől, ki-
 ső akaratját ki-nyilatkoztatván, következő
 meg-haláloza. — A' Fő Vezér éjtszaka itől fog
 egész 6 óráig a' sántzban mulatozott, és minden-
 kát maga igazgatott, maga mutatta, hogy kelle-
 fa kötések rakni. — 5dikén 7 szekereken vitet-
 a' sebefedtek Berbirből Bányalukára. Ekkor
 munkásaink közzel lévén a' várhoz, a' bomba-
 sek-is félbe maradtak, ne hogy a' mieink valami
 kárt vallanának. Az olta tüzes golyóbisokkal,
 tokkal, és egyszerre 32 golyóbisokat szóró fű-
 lövöldöztetett az erőtség. Ezen a' napon a'

közzül 4en estenek-el és 9en kaptak sebet. — 6dikán 2 Divizio Gréfen Húfzárok szállottak Ó Gradiskába, és a' tüzellés és az ostrombéli munka szünet nélkül tartott. Abban az időben egy szökevény, a' kit az erdőben el-fogtak vala, lövettetett agyon. — A' Serándlia Bafa még az nap Berbirbe érkezett, és minden estve szabad kedvü legényeket küldött a' várba az el-esetteknek pótolására; mindenik szabad kedvü legény egy aranyt kap ajándékba, olly ígérettel, hogy egyenesen a' paraditsomba fogna menni, ha életét el-vesztené. Három részről lövettettek rakásra a' várnak falai, és mindazáltal meg-nem akarták magokat adni a' Törökök, hanem mind ágyukkal, mind apró fegyverekkel löttek a' kő-rakássá vált erőrségből. Végtére látván, hogy minden nyakas ellent-állásokkal semmit sem végeznének és a' rettenetes tűz ellen, melly jég-efő módjára hullott fejekre, semmiképpen nem óltalmazhatnák magokat, tsak ugyan meg-tértek magokhoz és Juliusnak 9dikén az egész ellenség őrizet azon a' kapun ki-takarodván a' várból, mellyet Laudon bőltsen el-nem állott vala, tudniillik a' Bányalukai kapun az erdőbe vontamag magát, ugyan akkor, midőn a' mi seregeink a' másik kapun bé-akarának törni. Ezen örvendetes hírral ment a' Fő Hadnagy Hadik Gróf Bánátba. Most azt beszélik, hogy a' Fő Vezér az ő Horváth seregével Szerem Vármegyébe fogna menni

A' többi hartzoló piatzokrul.

A' Belgrádiakkal még máig-is fenn áll a' fegyver-szünet, és reménylhető hogy egy ideig mind a' két felekezeteknek hasznára meg-sértés nélkül tartanak fog. A' Belgrádi Bafa ujra meg-erősítette annak folytatását. Pántsovánál az ellenséges sajkák 4 kartáts-lövéseket tettek a' mi sajkáinkra, és apró fegyverekből-

bül-is lövöldöztek, a' kormányosnak töltés - táskáján menvén-által a' golyóbis. Azon egy időben egy ellenséges komandó Valievonál a' mi rendeletlen szabad fereg batalljonunknak 30 embereire lövöldözött, egyet meg-sebesítvén közzülök. A' Hadi Szerek Vezére De Linny Hertzeg parantsolatot veve a' Fő Vezértül Hadik Gróftul, hogy a' Pántsovai ellenkezés eránt legottan elég - tételt kívánjon a' Belgrádi Basátul és kérdezze-meg mitsoda szándékkal volna a' fegyver - szünet eránt. A' Hadi Szerek Vezére ír a' Basának és jelenti, hogy azonnal választ kívánna, ha nem, hát azon szempillantásban el-kezdődnek az ellenkezés. Késő órák múlva egy emberséges levélben bizonyítja a' Bafa; hogy ő a' fegyver - szünetnek meg - sértetése felől leg-kifsebbet sem tudna, és kész volna a' dolgot keményen meg-visgálni, és a' vétkefeket példásan meg büntetni. Ő szentül bé-fogná a' fegyver-szünetet teljesíteni, a' meddig más parantsolatot nem venne a' Dívántól, és szívéből óhajtaná; hogy ezen fegyver-szünet békefélségre forduljon. — Azt jegyzik-meg ezen levél felől, hogy Ozmán Bafa még soha nem irt ilyen emberségesen, mint mostanában. — A' Valjevoi esetért egy részént magokat okozhatják a' szabad feregbeliek. Vakmerőn Golubra vizén, következőképpen a' határ - szélin által - mentek gyümölcstöt keresni, de egy Török komandóra akadtak, melly a' Belgrád felé útban volt 3000 emberekhez tartozott. — E m. f. hónapnak 7én a' Gyúlay Sámuel Regimentbéli Fő Strázsamester Jefzenovszky meg - halálozott Új Vidéken.

Bánát. Mivel a' Vidini Bafa nem akarta az ő feregeit a' Bánátból ki-vinni; a' Fő Vezér Hadik tehát 8dikán azt jelentette nékie, hogy költsönt költsönnel fogna vízfíza fizetni és ezen Bafával semmi fegy-

fegyver-szünetet nem tartani. Ugyan az nap 2 kompániák a' Német-Illyriai vég-vidéki Regimenttől Sáska hegyire küldettettek, hogy az ellenséges sereget onnét el-űzzék, melyet-is olly bátran el-követtenek, hogy az ellenség fietséggel hátat fordított; el-esének 6 Törökök 7en el-fogattattak; a' mieinknél 2 el-esetekben és 2 sebesedtekben álla a' veszteség. Hasonló szerentsével űzték-el az ellenséget Svinitzáról-is, mellynél 25 Törökök maradtak halva. — 8dikán 2 Batalljonok Móldováru a' Dunán által-mentek, és a' Fő Vezérnek parantsolatjára Gradistyt 4 szomszéd falukkal együtt meg-gyujtották, és az ottan lévő ellenséget széllyel-verték. Majd nyakon ragadja Hadik is a' Törököket — A' Generális Vétsei Báro Úr e m. f. hónapnak 8dikán egy divizio Erdödy Húszárokkal és egynehány lovas szabad seregbeliekkel ki-menvén egész Korábnik hegyeig sohol sem akadt ellenségre; onnan egynehány legényeket Suppanekre küldött; de alig távoztak-el Korabniktól azonnal tüzet adott rájuk az ellenség, mellyre 2 szabad seregbelieknek kárával visszfa-menni kényszerítettetek.

Utóbbi tudósítások szerint Móldvábul a' Generális Splényi Úr az ő seregével még most-is Petruskánál áll, 6 órányira az Ójtófi Pafzszuftól; Dörfelden pedig 6 óra járó földdel vagyon távol tőlünk és mindennap 10 ezer fegyvereseket vár az ő seregének szaporítására. — Oláh országbul jött tudósítások meg-egyeznek abban, hogy a' Nagy Vezér az ő seregének javával Silistriánál táborozik, a' hová az öreg Háfán Bafa-is váratik.

A' Fogarasi kerületbéli lakosok nagyon meg-ijedtek Jun. 19dikén. Egy ellenséges tsoport Kimpolungáról a' leg-magófsabb hegyeken és fok akadályokon által menván, a' mi ör-állásunkhoz juta, melly

40 emberekből a' Stabális Regimenttől állá. Ezek a-
zonnal meg - gyújtották a' lárma-póznákat melyre az
ellenség visszafut - vonta magát. Azomban Fogarason,
a' hol éppen akkor heti vásár tartatott, mindnyájan
rémülésben valának; a' parasztok a' búzának köblit,
mellyet 8 for. fellyül tartottak volt, 1 for. is öröme-
st oda adták, és egy szekér fát, melljért 2. for. kérte-
nek, 3 garafon árultak.

Török ország. Konstantinápolyban Máj. 11 di-
kén költ levelekben jelentetik, hogy a' Tatároknak
egyik Generálisa az Izmailnál lévő Tatár-Kánnak ta-
borából a' fő városba érkezett, a' kit a' fényes Por-
ta Kubánba és Georgiába olly véggel küld, hogy az
ottani hadi dolgoknak igazgatásánál hasznát lehessen
vennie, mivel azt a' tájékat mindenek felett jól es-
méri. Georgiának elébbeni Fejedelme Orosz őlalom
alá-adta volt magát; a' mostani ellenben a' régi szö-
vetséget meg - újította a' fényes Portával. Ez eránt
nagy szerentsét ígér magának a' Diván a Georgiai ha-
daktól. — A' Frantzia Követnek nem régenten meg-
engedettett frantzia hajókat a' fekete tengerre gaboná-
ért küldeni az a' nélkül szűkölködő fő városnak számá-
ra. Látván a' többi Ministerek, hogy ez által nagyon
kedvez a' Diván a' Frantzia Udvarnak, irigységből
azt költék hogy a' Frantzia kereskedők alattomban
pálinkával és egyéb portékákkal, mellyekkel nem
szoktak a' Törökök élni, rakták-meg hajóikat alig ha
nem az Oroszok számára. Mellyre annyira fel - gerjedt
a' Divánnak haragja, hogy ambár azon vádolás ellen
elégségesen mentegette volt magát a' Frantzia Mini-
ster, mindazáltal azon engedelmet el - vészte.

P E S T E N N,

Nyomtatott Patzkó Ferentz' betűivel.